

Colofon

DUIN, jaargang 40, nummer 3,
herfst 2017

ISSN - 0168-7948

Redactie

Bas Arens, Peter van den Berg,
Annelies Boutellier, Jos Lap, Arjen Kok,
Frans Micklinghoff, Joost van Reisen,
Julius Röntgen, Rolf Roos.

Chef redactie

Antje Ehrenburg - antje-ehrenburg.nl

Hoofredacteur

Arnoud van der Meulen

Fotoredacteur

Ronald van Wijk

Vormgeving en opmaak

René van Rossum
Puffin dtp & fotografie

Druk

Veldhuis Raalte

Redactieadres

DUIN, Postbus 664
2300 AR Leiden
Tel: 071-5143719
stichting@duinbehoud.nl
www.duinbehoud.nl

Donateurschap

Beschermheer/vrouwe vanaf € 100,-
Instellingen € 40,-
Particulieren € 21,-
Studenten / 65+ € 17,-
Losse abonnementen € 60,-

Betalingen

NL38ASNB8804514132
© Stichting Duinbehoud
Nieuwe donateurs van de
Stichting Duinbehoud kunnen
zich aanmelden op het redactieadres.

Bij de voorkant

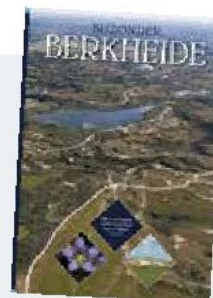
Berkheide
Foto: Nico van Kappel

Inhoud DUIN

is een kwartaaluitgave van de Stichting Duinbehoud. Deze stichting zet zich in voor bescherming en herstel van de oorspronkelijke natuur in de duinen en voor het belang van de natuurgerichte recreant.

6 Bijzonder Berkheide

Ten zuiden van Katwijk ligt Berkheide: een bijzonder duingebied. Het is de bakermat van de Stichting Duinbehoud. Recent is er een prachtig boek over verschenen.

10 Lieveheersbeestjes

Wist u dat er wel 34 verschillende lieveheersbeestjes in de Nederlandse duinen voorkomen? Sommige zeldzaam, andere heel algemeen. Wilbert Kerkhof vertelt er meer over.

21 Duinen als bron

De duinen bij Den Haag zijn een belangrijk gebied voor de winning van drinkwater. Dunea zorgt goed voor dit gebied.

- 2 Column
- 4 Dwars door de duinen
- 14 Nieuw bestuur Duinbehoud
- 16 Duinen in beeld
- 18 De Banken
- 24 Duindieren over de brug
- 26 Mijn duin
- 28 Stuifduin
- 30 Recensies
- 32 Duinleven: ze klimmen

Sponsors

DUIN wordt gesponsord door PWN, Dunea en Waternet. Samen willen we laten zien dat de duinen het beschermen waard zijn. Stichting Duinbehoud zal zich echter niet laten beperken in het ondernemen van acties die zij noodzakelijk acht.

Ze klimmen, ze slingeren, ze wurgen

Ga naar de boerderij Meijndel en volg de Heksenweg. Laat het Grote Bos links. Deze namen verraden: er komt avontuur. Na vijfhonderd meter kruist een ruiterpad uw weg. Ga daar rechtsaf een voetpad op. Als u vrijwel direct links een paar struikjes heide ziet, loopt u goed. Loop honderdvijftig meter door. Bij een open stuk gaat er links een pad omhoog. Volg deze. Een keurige trap voert u op hoogte. Vanaf nu mag u niet terug. Wat u geleerd heeft over een bos, met zijn boom-, struik-, kruid- en moslaag, is de halve waarheid. Hier zijn de bomen bedekt met sluiers van klimmers. Klimop, dit klimmerkruid kent u natuurlijk. Kamperfoelie, die zich slingert rondom stammen en stiekemweg alles wurgt. Kleine slingerars, zoals duizendknoopjes, ook voorzien van rankjes. Maar dominant is hier de bosrank, een inheemse clematis die zijn bladsteeltjes om takjes draait en zich steeds hoger vastgrijpt, tot in de hoogste bomen. Kijk in de flora: eik, beuk, zwarte den, abeel en kastanje worden tot dertig meter. Linde en zwarte populier vijfendertig. Grove den veertig meter (in de duinen blijft alles altijd lager). Ook voor de bosrank vermeldt de flora: tot dertig meter!

De bosrank overdekt na enige tijd de boom met hout en zwaar gebladerte. Van bovenaf stuurt hij tientallen of honderden dikke lianen omlaag tot op de grond. Hierin

klimmen nieuwe ranken weer omhoog. Blaadjes en stengel maken een rechte hoek, zodat bijna niet te zien is of iets omhoog groeit of juist omlaag. Gedurende de gehele zomer bloeit hij, waarna zijn zaden verschijnen met zilverpluis, dat maandenlang blijft. Het is hier pluis voor tarzans in deze jungle, of anders voor de ongevaarlijke stierslang die zich sinds kort ophoudt in duingebieden.

De bomen bezwijken vaak onder de last en lichtgebrek. Grillige bomen zijn er dan ook op uw pad te vinden. Waar bomen gebroken zijn, heeft u zicht op een laaggelegen pad en hoge bosrankbedekte kruinen. Op een bankje kunt u de tijden overdenken, of mijn lijstje van klimmers aanvullen of afvinken. Hop, heggenrank, bitterzoet, hondsroos, haagwinde, braam ...

Ook elders in Meijndel groeit de bosrank, zo ook in enkele andere duingebieden, vooral bij Haarlem. In Haarlem zelf, Amsterdam en ook elders neemt hij flink toe. O ja, u moet nog terugwandelen. Neem een andere route en dwaal. •

Tekst: Peter van den Berg
Foto: Ronald van Wijk